

Národní plán vyrovnání příležitostí pro občany se zdravotním postižením (1998, s. 9):

Raná péče je systém služeb a programů poskytovaných dětem ohroženým v sociálním, biologickém a psychickém vývoji, dětem se zdravotním postižením a jejich rodinám s cílem předcházet postižení, eliminovat nebo zmírnit jeho následky a poskytnout rodině i dítěti možnosti integrace“.

Východiska rané péče:

Od narození prodělávají mozkové buňky překotný rozvoj, zásadní roli hrají první 3 roky života

Kompenzační schopnosti mozku umožňují rozvinout náhradní mechanismy při vzniklých poškozeních. Za pomoci včasných speciálních výchovných procesů podporujeme vývoj mozku a zvyšujeme socioemocionální jistotu dítěte.

Kognitivní, komunikativní a sociální nedostatky ve vývoji postiženého dítěte mohou mít nepříznivé důsledky pro další vývoj

Dítě se dozvídá o materiálním a sociálním okolí prostřednictvím pečovatele (rodiče)

Pro raně poradenskou péči je nejvhodnějším prostředím domov dítěte

Služby rané péče mají být poskytovány:

Od zjištění rizika nebo postižení

Tak, aby zvyšovaly vývojovou úroveň dítěte v ohrožených oblastech

Do doby zařazení do některého typu školského zařízení

Ranou podporou rozumíme:

Všechna odborně použitá opatření (intervence, aktivity, spec. edukace) sloužící:

ke zlepšení organických funkcí

k vybudování přiměřených způsobů chování

k vývoji osobnosti

Názvy “opatření“ jsou podle spojitosti s obory:

Medicínské: užívají pojem včasná terapie (fyzioterapie, medikamentózní ad.)

Pedagogické: užívají pojem raná výchova, pedagogická raná podpora, včasná intervence nebo raná péče

ASOCIACE PRACOVNÍKŮ V RANÉ PÉČE

je celostátní profesní organizace

jejím posláním je prosazování oboru rané péče jako terénní sociální služby

poskytuje se rodinám dětí raného věku se zdravotním postižením

či ohrožením vlivem sociálního prostředí

Společnost pro ranou péči

Střediska rané péče

centra pro podporu a provázení rodin

děti se zrakovým a kombinovaným postižením

rodiny dětí s těžkým postižením zraku ve věku do 4 let

rodiny dětí se zrakovým a kombinovaným postižením do 7 let

Cíle a výhody rané péče

Učit odpovědným postojům

Pomoci k co nejmenší závislosti na sociálních službách

Minimalizovat důsledky postižení na vývoj dítěte a jeho socializaci

Vytvořit dítěti co nejpřirozenější prostředí (speciálního pouze tolik, kolik ne nezbytně nutné)

Služby jsou poskytovány adresně, nikoli plošně (sestaveny individuálně)

Respektuje individualitu dítěte, kulturní, sociální a výchovné zvláštnosti rodiny

Tým raně poradenských služeb:

Cestující speciální pedagog příslušné specializace

Sociální pracovnice

Psycholog

Fyzioterapeut, ergoterapeut

Instruktor specialista (videotrenér, instruktor zrakové stimulace, facilitátor alternativní komunikace apod.)

Technický pracovník

Lékaři

Rodiče

Programy RP

Podpora rodiny

Podpora vývoje dítěte

Působení na veřejnost

Raná péče v ČR:

Většinou oddělena část medicínská a pedagogická

Medicínští pracovníci vstupují do kontaktu včas oproti pedagogům ad.

Zákon 108/2006 Sb. O sociálních službách definuje RP v § 54

Vyhláška č. 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění novely vyhlášky č. 197/2016 Sb. s účinností od 1. září 2016

Služba RP dle zákona 108/2006 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- b) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- c) sociálně terapeutické činnosti,
- d) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.